

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **V. H.**, zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2018, čj. OAM-190/LE-LE05-LE26-PS-2018, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 10. 2018, čj. 17 A 141/2018-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **8 228 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl zajištěn na základě rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 23. 8. 2018, čj. KRPA-316434-20/ČJ-2018-000022, podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb.,

o pobytu cizinců (dále „zákon o pobytu cizinců“), za účelem realizace správního vyhoštění uloženého rozhodnutím téhož správního orgánu dne 21. 1. 2018, čj. KRPA-28380-16/ČJ-2018-000022. V České republice totiž pobýval neoprávněně a byl veden v evidenci nežádoucích osob s platností do 31. 3. 2019, jelikož bylo již dříve rozhodnuto o jeho správním vyhoštění na dobu jednoho roku, které žalobce nerespektoval a ze země ve stanovené lhůtě nevycestoval.

[2] V průběhu tohoto zajištění podal žalobce 29. 8. 2018 žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný následně rozhodnutím označeným v záhlaví rozhodl o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neboť se lze oprávněně domnívat, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl o mezinárodní ochranu požádat již dříve. Doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 17. 12. 2018.

[3] U Krajského soudu v Plzni (dále „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného. Namítal, že žalovaný se nedostatečně se nedostatečně vypořádal se zásahem rozhodnutí do jeho soukromého života. Krajský soud se s žalobcovými námitkami neztotožnil a shora označeným rozsudkem žalobu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti v záhlaví uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost s odkazem na důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). V ní stejně jako již dříve v žalobě uvedl, že se žalovaný v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva nezabýval zásahem rozhodnutí o zajištění do stěžovatelova soukromého a rodinného života, respektive přiměřeností takového zásahu, a tudíž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Náзор krajského soudu, podle něhož nelze na rozhodnutí o zajištění vydaného podle zákona o azylu uplatnit požadavek přiměřenosti obsažený v § 174a zákona o pobytu cizinců, je nepřipustně zjednodušující a zavádějící. Nicméně ani v případě, kdy by na věc § 174a zákona o pobytu cizinců nemohl být uplatněn, nedostal žalovaný své povinnosti zhodnotit eventuální přiměřenost zajištění ve vztahu k soukromému a rodinnému životu v rámci úvahy o využitelnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Krajský soud se pak nepřipustně pokusil namísto žalovaného vyhodnotit přiměřenost zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života, což mu nepřísluší, neboť správní soudnictví je ovládáno výlučně kasačním principem. Nejvyšší správní soud by měl napadený rozsudek zrušit, neboť správní řízení bylo zatíženo takovou vadou, pro kterou jej měl zrušit už krajský soud.

[5] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že rozhodnutí napadené žalobou bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Otázkou zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života se zabýval, přičemž se zdráhá uvěřit, že by stěžovatelem tvrzený vztah byl vztahem pevným, který by se mohl stát základem manželského svazku a dalšího rodinného soužití. V případě stěžovatele se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, jelikož o tuto žádost mohl požádat již dříve. V České republice totiž pobýval už od 13. 6. 2016, žádost nicméně podal až po zadržení policií a zajištění za účelem správního vyhoštění (tedy po více než 2 letech nepřetržitého pobytu na území České republiky). Stěžovatel zároveň již

pokračování

v minulosti porušoval právní předpisy, neboť nerespektoval správní vyhoštění a v zemi pobýval nelegálně.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud po přezkoumání formálních náležitostí kasační stížnosti shledal, že je podána řádně a včas, neboť byla podána v zákonné lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku [§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002, soudní řád správní (dále „s. ř. s.“)] oprávněnou osobou, jelikož stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Podle Nejvyššího správního soudu neexistují překážky, které by bránily projednání věci.

[7] Zdejší soud následně přezkoumal napadený rozsudek v mezích kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů. Neshledal přitom žádné vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Předmětem přezkumu krajského soudu bylo rozhodnutí o zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení může Ministerstvo vnitra „*v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“

[10] Předně je nutné zdůraznit, že samotné zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu kvůli tomu, že existují oprávněné důvody domnívat se, že žádost o mezinárodní ochranu podal účelově, nemá žádný vliv na samotné meritorní posouzení jeho žádosti (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 6. 2017, čj. 3 Azs 287/2016-27). V této souvislosti lze rovněž poukázat na to, že žádost o mezinárodní ochranu podaná s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění, kterou žadatel mohl podat dříve, zůstává pouze účelovou, i když je žadatelem vážně míněna, jelikož za těchto okolností je motivací žadatele snaha vyhnout se správnímu vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, čj. 4 Azs 9/2017-31). Posouzení stěžovatelovy žádosti žalovaným jako účelové tak může stěžovateli způsobit újmu toliko ve smyslu omezení jeho osobní svobody. Takové omezení je však zákonem o azylu předpokládáno při splnění zákonných podmínek, a při nemožnosti využití mírnějších prostředků, kterými jsou zvláštní opatření podle § 47 téhož předpisu.

[11] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že v případě stěžovatele existuje důvod domnívat se, že o mezinárodní ochranu požádal pouze s cílem vyhnout se nebo oddálit správní vyhoštění. Zřejmé je to zejména z jeho pobytové historie v České republice, respektu k právnímu řádu země i z dalších skutečností, které uvedl v průběhu správního řízení. Stěžovatel však nyní kasační stížností nenapadá důvody, pro které

žalovaný rozhodl o jeho zajištění podle zákona o azylu. V projednávané věci je spornou pouze otázka, zda zakládá nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí skutečnost, že se žalovaný v rozhodnutí o zajištění podle zákona o azylu nezabýval otázkou přiměřenosti tohoto zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života, ačkoliv stěžovatel uvedl, že má v České republice přítelkyni. Otázka existence nutnosti zabývat se přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života cizince v odůvodnění rozhodnutí o zajištění podle zákona o azylu byla již zdejší soudem opakovaně posuzovaná (např. v rozsudku ze dne 8. 4. 2015, čj. 1 Azs 20/2015-45, ze dne 12. 2. 2016, čj. 5 Azs 16/2016-32, ze dne 21. 2. 2018, čj. 9 Azs 326/2017-30, anebo ze dne 21. 3. 2019, čj. 10 Azs 252/2017-89).

[12] Jak uvedl již dříve Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku sp. zn. 10 Azs 252/2017, účelem zajištění podle zákona o azylu není realizace správního vyhoštění. Na rozdíl od případu zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců tedy žalovaný nebyl povinen zabývat se tím, zda správní vyhoštění či vycestování nepřiměřeně nezasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele (srov. shora uvedený rozsudek sp. zn. 5 Azs 16/2016 ve spojení s usnesením rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Stejně tak již dříve zdejší soud judikoval v rozsudku ze dne 12. 2. 2016, čj. 5 Azs 16/201-32, ve kterém dodal, že „[z]ajištění představuje omezení osobní svobody a jde proto z povahy věci vždy o zásah do rodinného a soukromého života zajišťovaného cizince (stěžovatele). Zajištění ovšem neznamená ztrátu kontaktu zajištěného cizince s jeho rodinnými příslušníky, když podle čl. 10 odst. 4 nové přijímací směrnice 2013/33/EU je povinností členských států zajistit, aby rodinní příslušníci mohli se žadatelem o mezinárodní ochranu komunikovat a navštěvovat jej v podmínkách, které respektují soukromí. Podle § 81 odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o azylu má cizinec ubytovaný v přijímacím nebo pobytovém středisku právo přijímat návštěvy, přijímat balíčky a peníze a přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení“. V jiném rozsudku Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k judikatuře ESLP a povaze institutu zajištění dle zákona o azylu konstatoval, že v „projednávaném případě byl stěžovatel omezen na svobodě na maximální délku 120 dní, což jistě nelze považovat za dobu, která by mohla ohrozit udržení rodinného života stěžovatele. Nadto stěžovateli a jeho družce byl umožněn telefonický kontakt (...) a osobní návštěvy. Vzdálenost 80 km uvedeného zařízení od družky stěžovatele se v daném ohledu nejvíce jako nepřekonatelná“ (rozsudek ze dne 21. 5. 2014, čj. 6 Azs 33/2014-45). Citované závěry jsou aplikovatelné i v projednávané věci. Lze poukázat na to, že žalovaný v rozhodnutí o zajištění stanovil dobu zajištění do 17. 12. 2018, tj. v celkové délce 110 dnů od vydání tohoto rozhodnutí, přičemž stěžovatel byl zajištěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková vzdáleného cca 95 km od Prahy, kde v době před zajištěním pobýval.

[13] K výše uvedenému lze dodat, že skutečnost, že stěžovatel uvedl, že má v České republice přítelkyni, sama o sobě neznamená, že by zajištění zasahovalo do jeho soukromých a rodinných poměrů. Tím spíše, že se v době vydání rozhodnutí jednalo o vztah krátký (trvající 1 měsíc) a stěžovatel nebyl schopen správnímu orgánu uvést příjmení a datum narození své přítelkyně. Současně nelze přehlédnout, že stěžovatel vztah s přítelkyní zahájil v době, kdy v České republice pobýval nelegálně, neboť nesplnil svou povinnost založenou dřívějším rozhodnutím o správním vyhoštění ze země vycestovat. Činil tak tedy s vědomím, že území bude muset jednou opustit. Přitom jak sám stěžovatel v kasační stížnosti i žalobě uvedl, tato skutečnost představuje v posuzování přiměřenosti zajištění a povinnosti setrvat v zajišťovacím zařízení do soukromého a rodinného života zásadní faktor, a v takovém případě by byl zásah do soukromého a rodinného života

pokračování

cizince nesouladný s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv jen výjimečně (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 6. 2011 ve věci Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, § 70). Rovněž zdejší soud ve shora uvedeném rozsudku sp. zn. 1 Azs 20/2015 judikoval, že o zásah do rodinného života nepůjde v situaci, pokud byl rodinný život založen v době, kdy dotčené osoby věděly, že jejich imigrační status je takový, že jejich rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý.

[14] S ohledem na výše uvedené je patrné, že nebylo na místě, aby se žalovaný v napadeném rozhodnutí o zajištění podle zákona o azylu zabýval přiměřeností tohoto zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Ani individuální skutkové okolnosti v této věci nevykazovaly závažná specifika, která by v tomto směru zakládala určité pochybnosti. Ačkoliv tedy stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, že má v České republice přítelkyni, nebylo pochybením žalovaného, že se touto otázkou ve smyslu posouzení dopadů na stěžovatelův soukromý a rodinný život nijak blíže nezabýval a dané okolnosti zmínil pouze v reprodukční části odůvodnění rozhodnutí. Není tak ani dána vada rozhodnutí o zajištění podle zákona o azylu spočívající v nepřezkoumatelnosti, pro niž by bylo nutno toto rozhodnutí zrušit. Z výše uvedených důvodů tak ob stojí závěr krajského soudu, že na danou věc nelze aplikovat korektiv přiměřenosti obsažený v § 174a zákona o pobytu cizinců a že napadené rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelné a vydané v souladu se zákonem o azylu.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[17] Odměna zástupce stěžovatele JUDr. Ing. Jakuba Backy, advokáta, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven v řízení před krajským soudem (a na základě § 35 odst. 9 *in fine* s. ř. s. jej tedy zastupuje i v řízení o kasační stížnosti), byla stanovena za dva úkony právní služby spočívající v podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a v další doložené poradě se stěžovatelem přesahující jednu hodinu podle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu, která se uskutečnila 12. 12. 2018. Zástupci stěžovatele tak náleží odměna ve výši 2 x 3 100 Kč [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], dohromady 6 200 Kč. Vedle toho má zástupce stěžovatele též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), dohromady 600 Kč. Podle informací z Administrativního registru ekonomických subjektů (ARES) je zástupce stěžovatele plátcem DPH. Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 8 228 Kč (včetně

částky ve výši 1 428 Kč spočívající v náhradě DPH). Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. května 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu